

SCENARIUSZ LEKCJI 35.

TEMAT: LEKCJA JĘZYKA POLSKIEGO

Cele – uczeń:

- zna utwór *Szyfowe prace*;
- opisuje postawy bohaterów;
- rozumie pojęcia *konformizm*, *patriotyzm*;
- nazywa przeżycia i emocje bohaterów;
- wyszukuje w tekście potrzebne informacje;
- doskonali umiejętność wyrażania własnego zdania;
- doskonali sprawność analizy i interpretacji dzieła literackiego.

Podstawa programowa: I. 1.1 1.2 1.6 1.7 1.9 1.10 1.11.

Metody: praca z tekstem, ćwiczenia praktyczne, rozmowa kierowana.

Środki: podręcznik, karta pracy nr 35, film *Szyfowe prace*.

Dodatkowe środki dydaktyczne: *Zeszyt lekturowy* kl. 8 Ewy Horwath – karty pracy do *Szyfowych prac* Stefana Żeromskiego (s. 34–47); WSiPnet.pl – trening poświęcony *Szyfowemu pracom* (*Praca z lekturą w dziale Kształcenie literackie i kulturowe*).

Przebieg lekcji:

1. Nauczyciel prosi wybranego ucznia o przypomnienie informacji na temat profesora Sztettera. Następnie informuje, że zajęcia będą poświęcone jednej z jego lekcji. Zapisuje temat lekcji.
2. Na początku uczniowie omawiają postawę profesora i zachowanie uczniów – nauczyciel prosi o wypowiedzi związane z rozpoczęciem zajęć przez Sztettera, np.
Lekcja prowadzona była w klasie siódmej. Profesor postępował rutynowo, nie było w nim żadnej emocji, zaangażowania, mechanicznie wykonywał swoje obowiązki – odpytywał ucznia z przekładu na język rosyjski wiersza Czajkowskiego *Pająk*. Pozostali uczniowie nie byli zainteresowani lekcją języka miejscowego, jeden z nich celowo zwrócił uwagę na nowego kolegę, by przerwać tok zajęć.
3. Nauczyciel rozdaje kartę pracy, uczniowie wykonują **zad. 1.** – gromadzą informacje na temat Bernarda Zygiera, np.
 - Bernard Zygier został wyrzucony z siódmej klasy warszawskiego gimnazjum za „nieprawomyślność”, czyli przeciwstawianie się rusyfikacji, i przeniesiony do szkoły na prowincji.
 - W kleryckiej szkole był pod stałą kontrolą, obserwowano go nieustannie, rewidowano, częściej niż innych wzywano do odpowiedzi.
 - Początkowo nie mógł uczęszczać na lekcje języka polskiego, pozwolono mu na to po miesiącu.
 - Mieszkał u Kostruilewa, zagorzałego rusyfikatora.
 - Poza szkołą nie mógł się spotykać z kolegami.
4. Nauczyciel odtwarza fragment filmu przedstawiający Zygiera podczas lekcji polskiego, recytującego *Redutę Ordona*. Prosi o komentarz dotyczący reakcji wszystkich uczestników lekcji.
5. Uczniowie wykonują **zad. 2. z karty pracy**, wyjaśniają, czym Zygier zaskoczył Sztettera i pozostałych uczniów, czym im zaimponował, np.
 - poprosił nauczyciela o zapisanie jego nazwiska w spolszczonej wersji;
 - bardzo chciał uczęszczać na zajęcia języka polskiego, twierdził: „przecież to nasz język ojczysty”;
 - znakomicie władał rosyjskim, swobodnie rozmawiał w tym języku ze Sztetterem o literaturze polskiej;
 - był doskonale przygotowany do lekcji, trafnie odpowiadał na pytania, tłumaczył wiersz, wykonywał zadania z gramatyki;
 - znał patriotyczne utwory z okresu romantyzmu, zakazane przez carską cenzurę;

AUTORZY: Joanna Gawęł, Ewa Nowak

- otwarcie przyznał, że w Warszawie wraz z kolegami czytali literaturę zabronioną;
 - nie bał się wygłaszać swoich poglądów, był ich pewien;
 - pięknie, emocjonalnie wyrecytował z pamięci *Redutę Ordona*.
6. W części podsumowującej uczniowie zastanawiają się, co Zygier uświadomił nauczycielowi i kolegom recytacją utworu Mickiewicza, np.
Postawa Bernarda Zygiera wywarła ogromne wrażenie na uczniach i nauczycielu, dla wielu z nich był to moment przemiany, ożywienia, przebudzenia, powrotu do tożsamości narodowej, na powrót odczuwania przynależności do narodu polskiego.
7. **Praca domowa: podr. s. 56, pol. 5.**

